

[Hans Hansen.]

beliggenhed og militærpolitisk opfattelse var for stor i de tre lande, hvorfor disse forhandlinger ikke førte til det nordiske forsvarsforbund, som meget store dele af befolkningen i de tre lande ønskede og håbede på.

I forbindelse med omtalen af de førte forhandlinger om en nordisk forsvarspagt er der iøvrigt grund til at gøre et par bemærkninger.

At disse forhandlinger ikke førte til det resultat, som så store dele af de nordiske folk ønskede, bør ikke medføre nogen standsning eller noget afbæk i det fortsatte nordiske samarbejde.

Det andet forhold, som jeg ønsker at fremholde, er, at der ved de førte forhandlinger deltog repræsentanter for de nordiske rigsdage; jeg vil gerne have lov til at udtale det ønske, at dette første forsøg i denne henseende må danne skole, så at rigsdagene må blive repræsenteret, når vigtige spørgsmål er til forhandling. Jeg tror, det vil være af meget stor betydning i det fortsatte nordiske samarbejde.

Efter at forhandlingerne om en nordisk forsvarspagt var bristet, rejste den norske udenrigsminister til Amerika for dér at søge oplysning om den da under udarbejdelse værende Atlantpagt, og vi ved allesammen, hvor kort tid der gik, før Norge var med ved den sidste udformning af pagten.

For vort land forelå nu tre muligheder: samarbejde med Sverige, at stå alene eller at gå ind i Atlantpagten, og da det hurtigt viste sig, at der ikke var nogen mulighed for det første, og da regeringen anså det for farligt, at Danmark indtog en isoleret stilling, måtte Danmark undersøge mulighederne for en tilslutning til Atlantpagten.

Den højtærede udenrigsminister rejste til Amerika, hvor han har fået svar på og oplysninger om en række spørgsmål af betydning for Danmarks tilslutning til pagten.

Nu har vi her i landstinget regeringens forslag om Danmarks tilslutning til Atlantpagten til behandling. Det er en meget alvorlig og vidtrækkende beslutning, vi står overfor at skulle tage, og vi må erkende vort ansvar for vort lands fremtid.

Den højtærede udenrigsminister har såvel ved forelæggelsen og behandlingen i det andet høje ting som ved forelæggelsen her i tinget givet så udførlige oplysninger om pagtens ordlyd, at jeg ikke skal komme nærmere ind derpå, da det kun ville blive gentagelser. Men der er een udtalelse af den højtærede udenrigsminister ved forelæggelsen i det andet høje ting, som jeg synes også bør fremholdes ved behandlingen i

dette ting, og det er den udtalelse, at Grønland er ikke solgt og er ikke til salg, og at vi ikke fraskriver os nogen ret over landet ved at indtræde i Atlantpagten. Jeg vil rette en særlig tak til udenrigsministeren for denne klare udtalelse, som jeg er sikker på vil blive modtaget med stor tilfredshed i store kredse i befolkningen både i det egentlige Danmark og i vor fjerne koloni.

Når vi tiltræder Atlantpagten, er det, fordi vi vil samarbejde med alle, der vil frihedens og fredens bevarelse. Vi vil ikke deltage i nogen aggressiv politik, og overfor dem, der siger, at vi vil krig, må det kraftigt slås fast, at dette ikke har noget med sandheden at gøre.

Her er der grund til at henvise til pagtens indledning, hvori der står:

„Deltagerne i denne traktat bekræfter påny deres tillid til formålene og grundsatningerne i De Forenede Nationers Pagt og deres ønske om at leve i fred med alle nationer og alle regeringer.

De er fast besluttede på at sikre deres folks frihed, fælles traditioner og kultur hvilende på demokratiets og den personlige friheds grundsatninger og på lov og ret.

Deres stræben er at fremme stabilitet og velfærd i det nordatlantiske område.

De er besluttede på at forene deres kræfter til kollektivt forsvar og til bevarelse af fred og sikkerhed.“

Denne formulering indeholder alt det, som jeg mener enhver demokrat må kunne bygge fremtiden på.

Med disse bemærkninger skal jeg tilsige mit partis tilslutning til det foreliggende forslag til rigsdagsbeslutning, som jeg anbefaler til vedtagelse i det høje landsting.

Hauch: Det håb, der var blandt alle verdens nationer efter sidste verdenskrig om, at man nu kunne samles i et fredeligt samarbejde til udslettelse af de spor, den alt omfattende krig havde sat i menneskenes tilværelse og i mulighederne for at fortsætte et samliv i fred og forståelse, dette håb brast, og når det brast, var det jo i virkeligheden, fordi De Forenede Nationer samlede alle verdens folk indenfor sine rammer, hvorved De Forenede Nationer som medlemmer fik også nationer, hvis ideologiske indstilling og forestilling om, hvordan et land burde styres og hvordan dets forhold burde være til andre folk, var anderledes end den, der er karakteristisk for de vesteuropæiske lande.

Der er jo i virkeligheden — det bør man gøre sig klart — ikke nogen principiel forskel på nazisme, som vi kendte det i Tysk-